

Hvor langt kan man strekke seg for andre? Det er spørsmålet Aasne

Strekker seg mo

Også de stabile menneskene som forsøker å holde familien samlet, kan være interessante litterære skikkelser, insisterer Aasne Linnestå. I hennes nye roman gir hun ordet til den som ikke skriver.

BØKER

Av Astrid Hygen Meyer (tekst) og Anniken C. Mohr (foto)

Forfatter Aasne Linnestå lyder så øm og så oppriktig kjærlig når hun beskriver hovedpersonen i sin nye roman. Han er ansvarlig, vennlig, mild. Rett og slett en fin og solid fyr, en som stiller opp og forsøker å holde verden og familien sammen, uten at han undergraver seg selv, forteller Linnestå, mens vi trækker oppover stien fra ferjeleiet på en frodig øy i Oslofjorden, mot huset der forfatteren for tida tilbringer noen seine augustdager.

Mikkel heter han, og det er han som fører ordet i romanen «Opphold», som utkommer neste mandag. Boka er en frittstående oppfølger til den kritikerroste romanen «Hagesang», som kom for tre år siden, og der det er fra kona Sylvias ståsted romanen fortelles.

En konstruktiv mann

I den forrige romanen er Sylvia hjemme en sommer, mens mannen har tatt med seg barna på ferie på egen hånd. Kanskje for å gi Sylvia fred til å skrive, eller kanskje fordi det å leve med en som er fortapt i sitt eget skriveprosjekt blir mer og mer uutholdelig. Mens hagen vokser vilt der hjemme, og Sylvias sinnstemninger blir mer og mer urovekkende, er det Mikkel som prøver å holde familien samlet.

I «Opphold» er familien kommet hjem fra sommerferien, men til tomt hus. Sylvia er sporløst forsvunnet. På den andre siden av gjerdet har den iranske nabofamilien fått endelig avslag på asylsøknaden, og Mikkel prøver å hjelpe dem som best han kan, samtidig som det er umulig å

FAKTA

Aasne Linnestå:

■ Romanforfatter, lyriker og dramatiker født i 1963.

■ Kommer 1. september ut med romanen «Opphold», hennes sjuende bok siden debuten i 2000.

■ Romanen er en frittstående oppfølger til «Hagesang» fra 2011.

■ Den plukker også opp temaer fra Linnestås «Morsmål» (2012), som handler om et møte mellom en norsk kvinne og en flyktning.

strekke til. Konas fravær blir mer og mer belastende for familien.

Den håpløse situasjonen familien befinner seg i til tross: For Linnestå har det vært interessant å la en fyr som Mikkel føre ordet – et vennlig menneske som møter de umulige valgene han står overfor så konstruktivt han kan. Han legger barna, lager middag og holder huset reint. Det påfallende er at det moderne Norge er fullt av slike menn, påpeker Linnestå. De er bare ikke like sterkt til stede i litteraturen.

– Jeg har mange slike menn rundt meg, menn som tar minst like aktivt grep i hjemmet som mødrene, og som er like aktivt til stede i barnas liv. Det er mange som ikke søker mot det destruktive, men som strekker seg mot det gode. Men som forfatter må man kanskje strekke seg lenger, litterært, for å gi spenning i tematikken og i språket, når man skriver om et slikt vennlig, omsorgsfullt menneske. Det kan ofte være lettere å finne et språk til de mørke og livsfarlige situasjonene, tror jeg, sier Linnestå.

Akkurat det er også en betraktning hun lar Mikkel være klar over i «Opphold»: «Jeg har lest tilstrekkelig mange nok bøker til å se hvor lite attraktivt det oppofrende og snille mennesket er for litteratene», sier Mikkel i boka, idet det virkelig går opp for ham at det er rollen som den overskyggende hjelperen som bare vil godt han er blitt tildelt i familien.

– Ja, han er en relativt bestemt mann, Mikkel, har jeg tenkt. På sitt vis, om enn med motstand, har han holdt tritt med Silvia, fordi hun interesserer ham. Selv ville jeg ikke

SNUR KNAUSGÅRD PÅ HODET: I Aasne Linnestås roman er det den som ikke skriver som fører ordet – den som eget skriveprosjekt.

vært den dystopiske litteraturen foruten, men jeg kan se det fra Mikkels ståsted, fra den som er tilbake, som selv ikke skriver: Det er mulig at man innimellom kan se seg litt mett på det mollstemte, det mørke, det som bryter ned og ikke bare bygger opp.

Personlig engasjert

Det er likevel nok av mørke å ta av i «Opphold». Når de to familiene på hver sin side av

gjerdet, den norske, likevel ressurssterke familien til Mikkel og den asylsøkende iranske familien som frykter returen til hjemlandet, spiles krisene de to familiene befinner seg i. Slik er denne romanen egentlig et barn av både «Hagesang» og Linnestås forrige utgivelse, den episke diktsamlingen «Morsmål», som fortalte en flyktningstraumatiske historie, sier Linnestå.

– Det handler om ansvarlighet og uansvarlighet, og hvor vi egentlig befinner oss når vi står overfor disse valgene.

– Det virker som om Mikkel hele tida stiller seg spørsmålet om han gjør nok?

– Ja, og jeg har virkelig forsøkt å være der hvor Mikkel er. Han er i en vanskelig situasjon. Kona er borte, han har tre barn, en krevende jobb som lege. Men denne familien kommer inn i livet hans på en måte han ikke kommer utenom. Det er noen grunnleggende spørsmål jeg hele tida baler med, som blir veldig viktige i denne romanen. Hvor langt er det mulig å

«Det er mulig at man innimellom kan se seg litt mett på det mollstemte»

AASNE LINNESTÅ

e Linnestå stiller i sin siste roman:

Et det gode

står mer eller mindre alene igjen om oppgaven med å holde familien sammen, mens den andre er fortaapt i sitt

strekke seg for andre? Hvor langt kan vi gå? Det er noe jeg hele tida tenker på i mitt eget liv, og jeg veit aldri om jeg gjør nok.

– Og det finnes vel en grense for alle – man kan ikke personlig ta ansvar i alle vanskelige spørsmål?

– Nei, men jeg tror likevel at vi på venstresida har en utfordring når vi er så opptatt av at asylpolitikken må bli mer human. For at integreringen skal lykkes, må også det personlige engasjementet skrus opp noen hakk. Vi kan ikke bare jobbe på strukturnivå. Jeg kaver med disse spørsmålene selv. På den ene

sida kan det føles som om jeg aldri vil få gjort nok. På den andre sida ser jeg at idet jeg gjør noe, så bærer det frukter. Det kommer noe konstruktivt ut av det, sier Linnestå.

Ikke glem kjærligheten

På vei ned igjen, står det plutselig et lite rådyr på stien. Det blir stående og betrakte oss på avstand et øyeblikk, før det smetter inn på stien igjen. Til og med de to hundene vi har med oss, står helt stille, og betrakter dyret nesten andektig.

Linnestå smiler, som om hun kommer på noe:

– Du må skrive at det er en

kjærlighetshistorie, dette. Det synes jeg er veldig viktig, det er det som gjør at jeg syntes det var så godt å skrive fra Mikkels ståsted. Han elsker jo Sylvia! Han lar henne jo holde på! Midt i alt, midt i hverdagen, i striden, så er det en drivkraft der. Han har en veldig stor aksept for den andre, uten at jeg synes han undergraver seg selv. Det er det som er så fint med Mikkel. Kjærligheten og seksualiteten må ikke nødvendigvis alltid ha dette ambivalente ved seg. For Mikkel og Sylvia er den knallsterk. Det er kjærlighet, sier Aasne Linnestå.

astrid.hygen.meyer@klassekampen.no

HVER MANDAG

skal vi gjøre det viktige stort, og det store viktig. Vi intervjuer de mest interessante artistene, setter søkelys på musikkindustriens utfordringer og anmelder den mest aktuelle musikken.

KLASSEKAMPEN

MUSIKK MAGASINET

12 sider musikk